

13.10.2022

Правове регулювання

Урок № 11-12

Тема: Система суб'єктів адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення безпеки підприємницької діяльності

1. Опрацюйте конспект уроку

Суб'єктами адміністративно-правових відносин є органи держави, насамперед Верховна Рада, Президент України, органи виконавчої влади, органи громадських організацій, діяльність яких регулюється правом, адміністрація підприємств, установ, організацій, а також органи місцевого самоврядування. Суб'єктами цих відносин треба визнати і структурні підрозділи підприємств, установ, організацій. Суб'єктами адміністративно-правових відносин є також різноманітні господарські структури. Зокрема на них, як і на всі інші організації, нормами адміністративного права покладено обов'язок додержуватися пожежних, санітарних та інших загальнообов'язкових норм і правил.

Так, суб'єктів адміністративно-правових відносин можна розділити на:

- органи публічної адміністрації та їх представників,
- інших суб'єктів владних повноважень,
- недержавні організації та їх представників,
- колективні та індивідуальні суб'єкти,
- фізичні та юридичні особи.

Система забезпечення безпеки підприємницької діяльності може бути визначена як сукупність взаємопов'язаних і взаємодоповнюваних органів державної влади, місцевого самоврядування та недержавного сектору безпеки, яких держава наділяє повноваженнями щодо встановлення та забезпечення виконання, використання, дотримання і застосування загальнообов'язкових умов і вимог безпеки. Цю систему сформовано на підставі норм законодавства у сфері безпеки з метою охорони й захисту конституційних та інших законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності від негативних факторів навколишнього середовища, в якому виникають різноманітні ризики та загрози.

Основними завданнями системи забезпечення безпеки підприємницької діяльності в Україні

є:

- 1) охорона і захист конституційних та інших законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності від негативних факторів навколишнього середовища;
- 2) охорона і захист конституційних та інших законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності від правопорушень, що сприяють виникненню та розвитку небезпечних загроз;
- 3) охорона і захист конституційних та інших законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності від юридичних казусів, що сприяють виникненню та розвитку небезпечних загроз.

Отже, систему забезпечення безпеки підприємницької діяльності в Україні утворюють:

- державні органи та їх системні утворення,
- органи місцевого самоврядування та недержавний сектор безпеки, що реалізує надані державою повноваження щодо встановлення та забезпечення виконання загальнообов'язкових умов і вимог безпеки з метою охорони і захисту конституційних та інших законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності.

Повноваження щодо забезпечення безпеки підприємницької діяльності, по суті, являють собою встановлене законом право (і одночасно обов'язок) державного органу, органу місцевого самоврядування, їх системних утворень і посадових осіб видавати в односторонньому порядку правові акти щодо встановлення та забезпечення виконання загальнообов'язкових умов і вимог щодо безпеки підприємницької діяльності, а недержавний сектор безпеки, по суті, реалізує комплекс цих умов і вимог щодо забезпечення безпеки підприємницької діяльності.

Залежно від характеру втручання в адміністративногосподарську, організаційно-розпорядчу та іншу діяльність фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб систему суб'єктів адміністративно-правових відносин можна розділити на дві групи:

- 1) суб'єкти, що створюють умови та вимоги для процесу забезпечення безпеки підприємницької діяльності,

2) суб'єкти, що реалізують встановлені умови та вимоги у процесі забезпечення безпеки підприємницької діяльності.

До першої групи належать органи державної влади та органи місцевого самоврядування, до другої – недержавний сектор безпеки. Органи державної влади доцільно розподілити на органи загального (опосередкованого) забезпечення безпеки підприємницької діяльності та органи безпосереднього забезпечення безпеки підприємницької діяльності. Відповідно вони становлять першу та другу ланки забезпечення безпеки підприємницької діяльності. Третю ланку формують органи місцевого самоврядування. До системи органів загального забезпечення безпеки підприємницької діяльності, що опосередковано, за допомогою загальних державно-владних функцій забезпечують безпеку підприємницької діяльності, слід віднести: Президента України як главу держави і гаранта національної безпеки, Верховну Раду як єдиний законодавчий орган, що має право ухвалювати відповідні закони у сфері безпеки підприємницької діяльності, Кабінет Міністрів як вищий орган у системі органів виконавчої влади, що відповідальний за реалізацію державної політики у сфері безпеки підприємницької діяльності, Раду національної безпеки і оборони як конституційний орган із забезпечення національної безпеки і оборони, Службу безпеки як державний правоохоронний орган спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України, Міністерство внутрішніх справ як головний орган у системі центральних органів виконавчої влади у формуванні та реалізації державної політики у сфері захисту прав і свобод людини та громадянина, власності, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань, Генеральну прокуратуру як державний орган нагляду за додержанням і правильним застосуванням законів Кабінетом Міністрів України, міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади, органами державного і господарського управління.

До безпосередньої системи органів державної влади, які забезпечують безпеку підприємницької діяльності, отже, реалізують державну політику у сфері забезпечення безпеки підприємницької діяльності, слід віднести такі центральні органи виконавчої влади:

- Міністерство економічного розвитку і торгівлі,
- Міністерство юстиції,
- Державну фіскальну службу,
- Державну регуляторну службу,
- Антимонопольний комітет України,
- поліцію охорони.

Окрему ланку системи суб'єктів адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення безпеки підприємницької діяльності становлять органи місцевого самоврядування.

До недержавного сектору безпеки, тобто суб'єктів, які реалізують процес забезпечення безпеки підприємницької діяльності відповідно до нормативно-правових актів, що ухвалюють органи державної влади, належать приватні правоохоронні підприємства та служби безпеки підприємств.

Верховна Рада України відіграла особливу роль у забезпеченні безпеки підприємницької діяльності та формуванні її політики, адже в Конституції не передбачено жодного іншого інституту влади, який мав би право формувати (визначати, розробляти) державну політику у сфері забезпечення безпеки підприємницької діяльності. До того ж, Верховна Рада забезпечує виконання функції нормативного регулювання безпеки підприємницької діяльності в Україні.

Президент України у сфері забезпечення безпеки підприємницької діяльності наділений широкими конституційними повноваженнями. Згідно з Основним Законом, Президент України забезпечує безпеку підприємницької діяльності шляхом підписання законів у цій сфері.

Найважливішою функцією глави держави у забезпеченні безпеки підприємницької діяльності є його активна участь у формуванні нормативно-правової бази. Президент наділений правом законодавчої ініціативи.

Виконані завдання контрольної роботи відправте мені на електронну пошту
anastasiamegei@ukr.net. В темі листа вкажіть своє прізвище, ім'я, номер групи та назву навчальної
дисципліни.